

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE
IN KULTURO ČRNOMELJ

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Razvoj
modElov svetovanja
za ranljive skupine

IZKUŠNJE SVETOVALCEV PRI UVAJANJU MODELOV SVETOVANJA V PRAKSO

Projekti centri vseživljenjskega učenja- CVŽU in
odpiranje sistemov izobraževanja in usposabljanja v širše okolje- Partnerstva

v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov
za obdobje 2007-2013

Črnomelj, december 2011

Partnerji v projektu:

AZ andragoški zavod

Ljudska univerza Kranj
www.LU-KOČEVJE.SI

LU *Ljudska Univerza
Metoda* **MS**

Institut za življenjsko učenje
center Nisna soseska

IZKUŠNJA SVETOVALKE PRI DELU S STAREJŠIMI ODRASLIMI

Za delo prostovoljke s starejšimi sem se odločila iz preprostega razloga, „rada jih imam“. Radi se pogovarjajo o časih, ki so jih preživeli in o tem, kako živijo sedaj. Veliko jih je, ki so osamljeni in potrebujejo nekoga, ki jih posluša, sliši in razume njihove težave.

Lahko jim povem, kako jim lahko pomagam ali jih napotim na določene ustanove, da so seznanjeni z možnostmi pomoči na domu. Pogosto se iz osebnih ali finančnih razlogov tega ne poslužujejo.

Pri delu s starejšimi se pojavijo najpogosteje ovire zaradi podpisovanja. Za njih je težko razumljivo, zakaj morajo dati svojo podpis in določeni posamezniki so zelo nezaupljivi.

Menim, da bi bilo naše delo lažje v kolikor bi se prostovoljci, ki delamo s starejšimi, lahko identificirali z dokumentom.

Naj opišem, kako sem spoznala gospo, ki jo sedaj večkrat obiščem:

Znanka me je prosila za prevoz do njene mame, ki živi sama s psičkom. Ob vikendih jo obiskuje hči z družino, ji v tem času pospravijo stanovanje in skuhajo, drugače pa je vsak dan sama s kužkom. Gleda TV in bere knjige. Zgodi se tudi, da jo obiščejo znanke, a to ni prav pogosto. Med tem, ko sem jo obiskovala, je padla na dvorišču in si poškodovala roko. Z njeno hčerko sva jo peljali k zdravniku, kjer je dobila opornico. Pomagala sem pri namestitvi postelje in ji podala nekaj napotkov za lažje vstajanje. Sedaj je že nekoliko bolje. Gospa se zelo rada pogovarja in je mojega obiska vedno zelo vesela.

Prepričana sem, da to moje delo ne polepša življenje samo posamezniku, temveč bogati tudi mene.

Hermina Pavuna, svetovalka prostovoljka

VZEMI STVARI TAKE KOT SO

Vedno sem bila rada v družbi drugačnih ljudi, z drugače mislečimi, posebnimi ljudmi. Rada sem spoznavala različne skupine ljudi. Zanimalo me je njihovo življenje. Tako sem se odločila za delo z ljudmi, kateri imajo različne potrebe. Nekateri so bili zelo osamljeni in so potrebovali družbo, drugi bolni, nepokretni, potrebovali so nego.

Nekega dne me je ogovoril starejši gospod in povabil k sebi. Bil je zelo ljubezljiv in zgovoren. Dokaj hitro sva se zblížala in navezala stike. Začela sva se srečevati zelo pogosto. Starejšemu gospodu je ime Rudi in ima devetdeset let. Začel mi je pripovedovati zgodnice iz otroštva. Živel je v Brežicah. Povedal mi je, da je nekega dne odšel s starejšimi dečki plavat v teko, katera mu je skoraj vzela življenje. Opazil ga je neki gospod, kako tone, skočil v vodo in ga rešil. Nato je povedal tudi zgodbo, ki bi mu prav tako kmalu vzela življenje. Pravi takole: »Ko sem bil pri vojaki, smo odšli na kopanje. Bil je lep dan. Puške smo odložili na obalo. Kar naenkrat iz jasnega zagrmí. Strela udari blizu nas. Prijatelji vojaki so končali življenje v vodi, edino meni je uspelo pobegniti in tako mi je bilo življenje podarjeno že drugič.«

Gospoda Rudi je človek, ki je veliko preživel. Rada ga obiskujem in imam spoštljiv odnos do njega. Ne jemljem ga kot ubogega starca, ker tudi on, kljub svojim letom, spoštuje mlajše in jih upošteva. Pomagam mu pri mnogih vsakdanjih opravilih, katere ne zmore več sam. Pred nekaj leti je doživel možgansko kap, zato ima prizadeto desno stran. Vendar ni obupal. Vedno vzame stvari in vse, kar se mu zgori, tako kot je. Zelo občudujem njegovo mirnosti. V sebi ima izreden mir. Vedno pravi: »Vzemi stvari take, kot so!« Jaz pa se učim. Včasih se vprašam, ko slišim kakšnega veliko mlajšega njegovega prijatelja, kako mu ukazuje, kako mu pridiga, kaj je dobro. Zakaj le? Saj je doživel že toliko let po svojem »receptu«. Vendar se gospod Rudi nikoli ne pusti.

Zapisati moram še zelo zanimiv dogodek, ki se mi je vtisnil v spomin. Neko jutro, ko sem kot ponavadi prišla k njemu, ga zagledam v kuhinji na stolu, zavitega v haljo. Glavo je imel precej okrvavljeno. Pogledam in vprašam ga, kaj je bilo. Začel je pripovedovati, da se je zbudil sredi noči in bil malo izgubljen. Hodil je po temni sobi, ko kar naenkrat prevrne televizor. Zjutraj se zbudi, na postelji ob sebi zagleda televizor, glavo pa ima poškodovano. Vprašam ga, če ga odpeljem k zdravniku, on pa odgovori: «Saj mi nič ni. Veš kolikokrat sem padel in se poškodoval, pa sem vedno odnesel dobro.» In res je bilo tako tudi tokrat.

Gospod Rudi mi veliko pomaga pri moji osebni rasti. Je moder človek, z bistro glavo. Vedno dobim kak dober, preprost nasvet za življenje.

Včasih se sprašujem, zakaj ljudje v današnjem času tako zapletajo stvari, ko pa so v resnici tako preproste. Moti me, da je še vedno veliko mladih, ki starejše ljudi jemljejo kot reveže in jim veliko preveč vsiljujejo nasvete, namesto da bi se od njih učili. Zato se mi zdi dober predlog, da bi mlade in starejše povezali na primer v ustvarjalnih delavnicah, pogovornih skupinah ipd.

Andreja Podržaj, svetovalka prostovoljka

VKLJUČITEV SVETOVALKE V VSAKDANJIK STAROSTNIKA

Po predhodnem srečanju s strokovnimi sodelavci na Centru za socialno delo in predhodnem obvestilu dobim naslov starejše gospe, ki se je strinjala z mojim obiskom. Kaj pričakovati ob prvem obisku pri osebi, ki se nagiba 80im, se že težko premika, živi že več let sama, ki sicer ima vzpostavljeno neke vrste socialno mrežo, vendar je ta omejena na blokovske sosede, ki so v večini tudi starejši odrasli, ter na medicinsko osebje? Ob prvem obisku stojim pred na pol odprtimi vrati, vame zre par nezaupljivih oči, vprašanja o družinskih koreninah kar dežujejo. Kdo, kaj, od kod sem in kaj hočem?! Zakaj bi rada hodila k njej? V prvih minutah se sprašujem, kako naj preusmerim temo, kako naj ustvarim prijetno atmosfero na temačnem hodniku in nič kaj ne kaže, da se bova premaknili v stanovanje.

Pa je bil to le nezaupljiv začetek. Po mesecu dni sem že »domača«. Vsakokrat ko pridem, me pričakajo keksi in kava (»Trikrat prevreta. Takšna je najboljša,« pravi). In ker se ne oteparam mačke niti kakšnega gospodinjkega opravila, sem res »prava«. Kljub tožbam nad telesnim zdravjem in lastnim finančnim stanjem ostaja v svojih zaključkih optimistična: »Saj mi nič ne manjka. Lačna nisem in streho imam nad glavo.« Močno je čutiti njeno stisko nad osamljenostjo, vendar ji po drugi strani mreža ljudi, ki jo trenutno obdajajo, zadostuje. Sprehod po okolici odkloni, saj bi potrebovala invalidski voziček, za katerega pa noče slišati. Soproj je preminul pred leti, ki ga zaradi težkih zakonskih nesoglasij pogosto ne omenja, svojih otrok nima, preostala, širša družina pa živi na drugem koncu Slovenije. Težko se giblje in boleha za astmo, posledično preživi večino časa v stanovanju. Kljub vsemu se dvakrat dnevno odpravi pred blok, saj je »posvojila« dve potepuški mački in jima nosi hrano.

Vidim, da je moja vključitev v njen vsakdanjik dobrodošla sprememba. Z veseljem ji pomagam pri gospodinjstvih opravilih in poskušam pomagati pri vsakdanjih težavah. Predlagam ji tudi, da popestriva stanovanje, se dogovorim za odvoz kosovnega materiala, vendar se v zadnjem trenutku premisli. Po razmisleku ugotovim, da sem želela prehitro vnesti spremembo, da sem spregledala navezanost na čisto navadno in dotrajano preprogo. Kupi dotrajanih stvari, za katere sama pravi, da lovijo samo prah in nič drugega, vseeno nosijo neizmerno vrednost spominov. Kljub vsemu vidim, da mi zaupa in je pripravljena sprejeti spremembe in novosti. Čez poletje pričakuje menjavo oken. Potem bi obesila čisto nove zavese, se poslovila od starih preprog in nepotrebnih cunj. Takrat me bo poklicala, če bom hotela še priti.

Barbara Mavrin, svetovalka iz vrst izobraževalcev odraslih
LU Kočevje

IZKUŠNJA ROMSKE PROSTOVOLJKE

V projekt Razvoj modelov svetovanja za ranljive skupine sem se vključila kot romska prostovoljka.

Ta projekt mi je predstavljal velik izziv, saj sem hotela izboljšati njihovo problematiko, izobraženost ter prilagajanje večinski družbi. V meni so videli zaupnico, prijateljico in osebo, na katero se lahko zanesejo. Romščina mi je omogočila, da sem vzpostavila komunikacijo in sproščen odnos, zato sem bila sprejeta v njihova naselja, kot njim podobna, torej njihova.

Prvič, ko sem prišla v romsko naselje, me je bilo strah. Ta strah sem v trenutku pozabila, ko sem spoznala sebi podobne, a vseeno nekoliko drugačne. Drugačno okolje, neizobraženost, nemotiviranost in nesocializiranost. Hodila sem k tistim družinam, za katere sem vedela, da jim lahko nudim pomoč.

Svetovanje sem velikokrat opravljala v njihovem naselju na prostem. Svetovala sem jim predvsem o pomenu izobrazbe, higieni in zdravem načinu življenja. Skozi svoje delo sem opazila, da še vedno veliko Romov živi v zelo slabih bivalnih razmerah. Romska problematika se je v zadnjih letih izboljšala, vendar upam, da je bo enkrat konec. Želim si še veliko takih projektov, saj bi se z veseljem vključila, in pomagala vsem tistim, ki so potrebni pomoči.

Klavdija Forjan, svetovalka prostovoljka